

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Podstawy teorii algebr operatorowych i ich zastosowania w fizyce matematycznej		13.2.0204	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Faculty of Mathematics, Physics and Informatics			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	forma	stacjonarne
		moduł	fizyka
		specjalnościowy specjalizacja	Podstawowa
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Marcin Marciniak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5 Przedmiot w wymiarze 30h wykładu i 15h ćwiczeń + praca własna, wykład monograficzny do wyboru, sem. 1., 3. lub 4.	
Wykład, Ćw. audytoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 15 godz., Wykład: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2016/2017 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwiązywanie zadań - praca własna - przygotowanie się do egzaminu - praca własna - przygotowanie się do zaliczenia 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - zaliczenie ustne 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Samodzielne opracowanie problemu i prezentacja na ćwiczeniach (ćwiczył.) Poprawna odpowiedź na przynajmniej jedno pytanie z trzech na egzaminie ustnym (egz.)	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
zakładany efekt kształcenia	Rozwiązywanie zadań	praca własna - przygotowanie się do zaliczenia	praca własna - przygotowanie się do egzaminu
		Wiedza	
K_W06	+	+	+
		Umiejętności	
K_U05	+	+	+
K_U06	+	+	+
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			

<p>B. Wymagania wstępne</p> <p>Znajomość podstaw analizy matematycznej i algebry liniowej na poziomie wykładów kursowych z pierwszego roku studiów I st.. Ponadto, znajomość elementów analizy funkcjonalnej takich jak: pojęcie przestrzeni Hilberta, operatora ograniczonego oraz twierdzenia spektralnego na poziomie wykładów z metod matematycznych fizyki I i II z drugiego roku studiów I st.</p>	
<p>Cele kształcenia</p> <p>Wykład ma na celu prezentację jednego z głównych matematycznych narzędzi współczesnej mechaniki kwantowej: algebr operatorowych. Przedstawione zostaną podstawowe pojęcia matematyczne i twierdzenia z zakresu tej teorii oraz zastosowania do konstrukcji konkretnych modeli fizycznych.</p>	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy topologii ogólnej: przestrzeń topologiczna, bazy i podbazy topologii, przestrzeń Hausdorffa, przestrzeń zwarta, odwzorowanie ciągłe, homeomorfizm, przestrzeń metryczna, przestrzeń metryczna zupełna. 2. Elementy analizy funkcjonalnej: przestrzeń liniowo-topologiczna, przestrzeń unormowana, przestrzeń Banacha, przestrzeń dualna, słabe topologie, *-słabe topologie, twierdzenie Hahna-Banacha. 3. Pojęcie C^*-algebry, twierdzenia Gelfanda-Naimarka 4. Algebry von Neumanna, warunki równoważne, twierdzenie o bikomutancie 5. Stany na C^*-algebrach i algebrach von Neumanna 6. Elementy teorii Tomity-Takesakiego 7. Algebry CAR i CCR 8. Stany KMS, stany równowagowe. 9. Odwzorowania dodatnie i całkowicie dodatnie, zastosowania w teorii informacji kwantowej. 10. Układy dynamiczne, działania grup na algebrach operatorowych 	
<p>Wykaz literatury</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Bratteli, D.W. Robinson, Operator Algebras and Quantum Statistical Mechanics 1, 2, Springer-Verlag, 1987. 2. E. Stormer, Positive linear maps on operator algebras, Springer, 2011. 3. G. Pedersen, C^*-algebras and their automorphisms groups, Academic Press. 4. N. E. Wegge-Olsen, K-Theory and C^*-Algebras: A Friendly Approach, Oxford University Press, 1993. 	
<p>Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)</p> <p>K_W06 posiada wiedzę o aktualnych kierunkach rozwoju fizyki, a w szczególności w obrębie obranej specjalizacji</p> <p>K_U05 posiada umiejętność syntezy metod i idei z różnych obszarów fizyki oraz innych nauk ścisłych i przyrodniczych; jest w stanie zauważyć, że odległe nieraz zjawiska opisane są podobnymi modelami</p> <p>K_U06 potrafi zaadaptować wiedzę i metodykę fizyki a także stosowane metody doświadczalne i teoretyczne do pokrewnych dyscyplin naukowych</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe definicje i twierdzenia teorii algebr operatorowych 2. Konstrukcję i własności algebr CAR i CCR 3. Podstawy teorii Tomity-Takesakiego 4. Własności stanów normalnych na algebrach von Neumanna. 5. Pojęcie stanu równowagowego i jego własności 6. Określenie i własności odwzorowań dodatnich i całkowicie dodatnich i ich zastosowania do detekcji splątania. 7. Konstrukcje wybranych modeli układów dynamicznych. 8. Konstrukcje i własności algebr lokalnych i ich zastosowania w kwantowej teorii pola.
	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opisać podstawowe własności algebr operatorowych. 2. Opisać konstrukcję i własności algebr CAR i CCR 3. Zastosować konstrukcję stanu KMS do opisu stanów równowagowych 4. Stosować kryteria splątania z zastosowaniem odwzorowań dodatnich 5. Podać i opisać podstawowe własności wybranych modeli układów dynamicznych. 6. Wskazać zastosowania konstrukcji algebr lokalnych w kwantowej teorii pola.
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p>
<p>Kontakt</p> <p>matmm@ug.edu.pl</p>	